



แถลงการณ์เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ

เรียกร้องรัฐบาลไทยเร่งหาทางออกกรณีการปิดศูนย์การเรียนของเด็กข้ามชาติ

ที่ก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิเด็กและหลักการประโยชน์สูงสุดของเด็ก

จากกรณีนี้จังหวัดภูเก็ตได้แถลงข่าว เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2568 สั่งให้ศูนย์การเรียนผู้เด็กข้ามชาติ พื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต หยุดการเรียนการสอนเพื่อดำเนินการตรวจสอบบัตรประจำตัวของผู้ปกครองของเด็กข้ามชาติกว่า 300 คน ซึ่งเป็นชาวเมียนมาร์ พร้อมทั้งตรวจสอบสถานะทางกฎหมายของศูนย์การเรียนดังกล่าว ทำให้เด็กข้ามชาติซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ติดตามของแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตได้รับผลกระทบไม่สามารถเข้าถึงสิทธิด้านการศึกษาในช่วงวัยที่เด็กควรเข้าถึงการเรียนการสอน

การปิดศูนย์การเรียนย่อมสะท้อนถึงความละเลยต่อการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังในการส่งเสริมให้เด็กข้ามชาติในพื้นที่ในการเข้าถึงระบบการศึกษา ที่ได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 54 ซึ่งระบุว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และตามหลักสากลที่ไทยได้ทำการลงนามในอนุสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ปฏิญญาโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All - EFA) ปี 2533 และกรอบปฏิบัติการดาการ์ ขัดต่อปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่ตกหล่น (ASEAN Declaration on Strengthening Education for Out-of-School Children and Youth และมติคณะรัฐมนตรีเรื่องการจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ให้สามารถเข้าเรียนได้แม้ไม่มีเอกสารประจำตัวใดๆ แต่เนื่องด้วยอุปสรรคในการเข้าถึงระบบการศึกษาของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นจำนวนนักเรียนที่รองรับได้ หรือ อายุ ภาษา หรือเอกสารประจำตัวของเด็ก ส่งผลให้โรงเรียนของรัฐไม่สามารถรองรับเด็กข้ามชาติเข้าเรียนได้อย่างทั่วถึง ศูนย์การเรียนผู้สำหรับเด็กข้ามชาติจึงมีบทบาทรองรับเด็กกลุ่มนี้ให้ได้รับการดูแลในด้านการศึกษาและช่วยปกป้องคุ้มครองเด็ก รวมทั้งช่วยแบ่งเบารัฐในการจัดการศึกษา แต่ปัจจุบันศูนย์การเรียนผู้เด็กข้ามชาติยังไม่สามารถจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนตามกฎหมายได้ ด้วยข้อจำกัดบางประการ เช่น ผู้ขอจัดการศึกษาต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย บุคลากรที่จัดการเรียนการสอนต้องมีสัญชาติไทย และต้องใช้หลักสูตรแกนกลางในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ ขอเรียกร้องให้รัฐบาลยึดหลักประโยชน์สูงสุดของเด็กเพื่อให้สอดคล้องกับถ้อยแถลงของประเทศไทยในการผลักดันให้การทำงานของคณะมนตรีด้านสิทธิมนุษยชนไปสู่การพัฒนาสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่ดีขึ้นได้จริง การปิดศูนย์การเรียนเด็กข้ามชาติจะทำให้ประเทศไทยถูกจับตามองนานาชาติว่าล้มเหลวในการปฏิบัติตามถ้อยแถลงต่อประชาคมโลกและพันธกรณีระหว่างประเทศ ดังนั้นรัฐบาลควรมีคำสั่งระงับการดำเนินการปิดศูนย์การเรียนทันทีและเร่งดำเนินการสำรวจศูนย์เรียนผู้ทั่วประเทศเพื่อให้มีการจัดแจ้งกับทาง



กระทรวงศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาที่เหมาะสม ควบคู่กับการให้โรงเรียนทุกพื้นที่เปิดรับเด็กเข้าเรียนตาม
ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งให้มีการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและศูนย์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อม
ของเด็กที่ยังไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ดี

เพราะการศึกษาคืออาวุธที่ทรงพลังที่สุดที่สามารถใช้เพื่อเปลี่ยนโลกได้

เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ

21 มีนาคม 2568

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ

นายอดิสร เกิดมงคล ผู้ประสานงาน เครือข่ายประชากรข้ามชาติ

โทรศัพท์ 089 788 7138 หรือ อีเมลล์ contact@mwgthailand.org